

Mottagare
Regionstyrelsen

Delrapportering konstöversyn på Gotland

Förlag till beslut

- Regionstyrelsen mottar informationen.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma till budgetberedningen våren 2025.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen är i färd med att inom ramen för kultursamverkansmodellen och tillsammans med Gotlands museum bygga upp ett resurscenter för konst och form på Gotland. Bakgrunden är den konstöversyn från 2022 med syfte att föreslå åtgärder för konstområdet där etablering av en mötesplats i form av ett resurscenter var en rekommendation och en annan var ”att en ny eller renoverad museibygnad förverkligas med uppdraget att vara en viktig samhällsaktör i en levande världsarvsstad.”

2023 beslutades av regionstyrelsen att ett resurscentrum för konst skulle etableras, med ett förslag på etablering i två etapper.

Regionstyrelseförvaltningen skulle återkomma till budgetberedningen 2024 med ett förslag på en etapp två.

En första etapp av etablering av resurscentret är nu igång. En digital plattform är på väg att sjasättas under våren 2024 samt möjligheter för områdets aktörer och professionella utövare att kunna få tillgång till lokaler på Gotlands kulturrum. En statlig förstärkning på 400 000 kronor tillkom inför 2024 vilket innebär att verksamheten under 2024 har en total budget på 1,1 mnkr.

Bedömningen är att arbetet i en första etapp kan fortsätta utvecklas utan förstärkning men att nästa steg i etableringen – med möjligheter till att kunna erbjuda verkstads- och produktionsmöjligheter - kan läggas fram i samband med budgetberedningen 2025.

Gällande det pågående arbetet med att förverkliga planerna för förnyelse av konstmuseet återkopplar Gotlands museum de senaste årens arbete med utveckling av konstmuseibygnaden. Ett visions- och målarbete för konstverksamheten har även genomförts. Gotlands museum arbetar nu med en finansieringsplan för hur ombyggnad och upprustning av lokalerna kan ske. Då 2024 är ett år med tuff ekonomi är bedömningen att de aktuella behoven för lokal- och verksamhetsutveckling istället läggs fram i samband med budgetberedning 2025.

Ärendebeskrivning

Hösten 2022 tog regionstyrelseförvaltningen fram en konstöversyn med ett antal rekommendationer relevanta för konstområdets utveckling på Gotland. Några av dessa pekades särskilt ut att följas upp i samband med 2023 års budgetberedning. Regionstyrelseförvaltningen skulle bland annat:

- tillsammans med Gotlands museum och aktörer inom konstområdet föreslå hur ett resurscentrum för konst på Gotland kan se ut och vilka kostnader det medför,
- återkomma med Gotlands museums precisering av framtida behov för att kunna stärka samtidskonsten och samtidigt utveckla konstmuseets verksamhet.

Arbetet med att ta fram ett förslag på ett resurscentrum påbörjades i samband med att en förstärkning från Kulturrådet i samverkansmodellen beviljades där områdena konst, form och slöjd prioriterades med 200 000 kronor i en permanent ramförstärkning.

Förslaget presenterades till budgetberedningen 2023 med ett genomförande i två etapper. Resurscentret skulle omfatta konst, slöjd, form och gestaltad livsmiljö och initialt inrättas i lokaler på Gotlands kulturrum. En hemsida skulle byggas upp, en samordnare anställas och verkstads- och produktionsmöjligheter utredas – bland annat i Kustateljén i Fårösund – inför en etapp två. Beslutet blev att ett resurscentrum för konst skulle inrättas enligt regionstyrelsens förslag samt att en ramförstärkning skulle tillföras kultur- och fritidsavdelningen på 300 000 kronor som en medfinansiering till den statliga förstärkningen. Regionstyrelseförvaltningen uppdrogs att återkomma till budgetberedningen med ett förslag på en etapp två.

Status resurscentrum

Under hösten 2023 togs två tillfälliga resurser in för att påbörja arbetet med resurscentrets uppbyggnad och hemsida. En träff med områdets aktörer ägde rum, arbetet med en hemsida påbörjades och förberedelser inleddes för att kunna starta upp verksamhet i lokaler på Gotlands kulturrum. Föreningen Svensk Form Gotland återkopplade skriftligt att namnet Konst på Gotland var exkluderande för områdena slöjd, form och design och beslutet togs då att istället kalla resurscentret ”Konst och form på Gotland”.

Genom en omfördelning inom ramen för utvecklarorganisationen förstärktes arbetet med resurscentret med ytterligare 200 000 kronor inför 2024. I samband med 2024 års tilldelning från Kulturrådet (för samverkansmodellen) beviljades även en ytterligare permanent ramförstärkning till Region Gotland på 400 000 kronor med resurscenter konst och form som en prioritering. Budgeten för 2024 är således totalt 1,1 miljoner kronor.

Hemsidan fortsätter produceras under våren och beräknas bli klar i april månad. Tillträde till lokalerna ägde rum 1 mars. Utlysning av samordnare sker under våren med tillsättning efter sommaren. Under hösten 2024 bedöms att ett antal uppdrag till professionella utövare kan komma att utlysas och viss programverksamhet komma igång i samarbete med utvecklarna. Etapp ett i den ursprungliga planen bedöms vara genomförd till slutet på 2024. Tidigast till budgetberedningen 2025 föreslås därför förslaget på etapp två läggas fram, med fokus på verkstadsmöjligheter och produktionsplatser.

Verksamhets- och lokalutveckling av Konstmuseets verksamhet.

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023 även i uppdrag att återkomma med ett förtydligande av vad utveckling av Konstmuseets verksamhet kan innebära. Museet har återkopplat med flera dokument bifogade i ärendet. Status på läget kan utläsas i bilaga 4 ”Åtterrapporering ändamålsenliga lokaler Konstmuseet”, tillsammans med förstudie och programhandlingar som tagits fram som delar på vägen mot att rusta upp och bygga ut nuvarande konstmuseibygnaden (se bilaga 1, ”Gotlands konstmuseum förstudie 2022” samt bilaga 2 ”Programhandling Konstmuseet”).

Gotlands museum inledde även under våren 2023 ett arbete med att utveckla konstmuseets verksamhet. Detta beskrivs i bilaga 3 ”Gotlands konstmuseum visioner och mål för verksamheten.” I dagsläget pågår arbete med att planera för hur ombyggnad ska kunna finansieras framåt parallellt med att konstmuseets verksamhet pågår på andra och tillfälliga platser i Fornsalens lokaler och i samarbete med andra aktörer på Gotland.

Bedömning

Arbetet med resurscentrum konst och form går framåt. Att Region Gotland tilldelats en statlig permanent förstärkning riktat specifikt till resurscentret visar att satsningen är angelägen ur ett nationellt perspektiv - endast fyra regioner i landet fick permanenta förstärkningar utöver den knappa procentuella uppräknigen inom samverkansmodellen. Det innebär att Region Gotland tillsammans med Gotlands museum kan starta den första etappen i lugn och ro utan att gå fram med ett nytt äskande för 2025 i ett redan pressat ekonomiskt läge. Förslaget är att istället få återkomma med etapp två till budgetberedningen 2025.

Lokal- och finansieringsarbete pågår på Gotlands museum även under 2024 och ett arbete med verksamhetsutveckling har genomförts. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att arbetet bör återrapporeras gällande eventuella finansieringsbehov till budgetberedningen 2025.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18
Gotlands konstmuseum förstudie 2022 (bilaga 1).
Programhandling Konstmuseet (bilaga 2).
Gotlands konstmuseum visioner och mål för verksamheten (bilaga 3).
Åtterrapporering – ändamålsenliga lokaler Konstmuseet (bilaga 4).
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-01

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritidsavdelningen